

Németként fájó szívvel tapasztalom, hogy egyre rosszabb Magyarország és Ukrajna viszonya. Az orosz invázió szörnyen érintette Ukrajnát, és elvlaszt két büszke államot, amelyeket pedig több minden köt össze, mint amennyi elválaszt. Megvisel Ukrajna túlélésért folytatott harca, de ugyanúgy látom azt is, hogy az orosz energiaforrások azonnali leállítására a szétesőben lévő Ukrajna mellett a vele szomszédos országokat, sőt valójában az egész Európai Uniót destabilizálná. Márpedig a destabilizált államok maguk is veszélyforrássá válnak, és nem tudnak többé másokon segíteni.

Gunter Weißgerber

Az energia lehet a magyar–ukrán viszony mentőöve

Egyre világosabbá válik az is, hogy az uniós embargók nem apasztják le az orosz államkincstárat. Már régóta más vásárlók lépnek be a képbe és töltik fel Vlagyimir Putyin háborús kasszáját. Az EU is kénytelen volt belátni, hogy Magyarország, Szlovákia és számos más állam rövid távon nem tud lemondani az orosz szállításokról, máskülönben pedig a lerombolt Ukrajnához más veszélyeztetett államok csatlakoznának. A problémák ezáltal csak nagyobbá és még kezelhetetlenebbé válnának – ami Putyinnak az érdekében állhat ugyan, de az uniónak vagy Magyarországnak nem. Még Németország is

kiszámíthatatlan veszélybe sodorja magát egy embargóval. A Zöldek akarata, amellyel a bizonytalan források, a nap- és a szélergia javára feladnák a biztos atomot és szenet, abból is nyilvánvaló volt, amilyen szigorral követelték az embargót. A Zöldek Putyin és háborúja ellen vannak, de az is igaz, hogy az embargó segíti őket abban, hogy energetikailag bizonytalan országgá alakítsák Németországot. Ilyen paradox a zöldlogika.

A Mathias Corvinus Collegium Magyar–Német Intézetének energiapolitikai elemzése világosan fogalmaz: „A magyar energiapolitika átalakulóban van. Egyik lábával már a jövőben áll, a másikat még béklyóként szorítja az Oroszországtól való, történelmileg kialakult függőség. Európai partnereivel összhangban Magyarország dolgozik a kibocsátáscsökkentésen. E cél érdekében továbbra is hosszú távon épít az atomenergiára, amely zöldenergia-forrásként központi szerepet játszik majd. A megújuló energiaforrások közül Magyarországon különösen a nap-, illetve a geotermikus energiában rejlik még nagy lehetőség. Mindamellet a belátható jövőben alig képzelhető el, hogy az ország teljes mértékben lemondjon a fosszilis energiáról, különösen a földgázzal.”

Oroszországtól való függőségének csökkentése érdekében a magyar vezetés erőteljesebb diverzifikáció mellett szánja el magát, továbbá jobban bekapcsolódik a térség energetikai infrastruktúrájába. Épp az ukránai háború tükrében mutatkozik majd meg, hogy energiapolitikai kihívásaira tekintettel Magyarország a jövő felé teszi-e meg a következő lépést, vagy egyik lábával továbbra is a függőségeibe süpped.

Az 1989-es, rendszerváltó politikusnemzedék tagjaként megértem az ukrán elnököt, és azt kívánom Volodimir Zelenszkijnek, hogy érje el célját: a büszke, erős és békés Ukrajnát. De ha adhatnék neki tanácsot, azt mondanám neki: kérlek, vedd figyelembe országod olaj- és gáztartalékait, és ne engedd, hogy Brüsszel a háború után lebeszéljen téged az ebben rejlő lehetőségekről!

Ukrajna energetikai szempontból függetlenné tehetné a szomszédait Oroszországtól. Andreas Umland tudományos kutató egy 2020-as tanulmányában (Az ukrán energiataktikák elfeledett potenciálja) egyértelműen fogalmaz: „A már ismert és kiaknázható ukrán források elszánt feltárása az ukrán gáztermelés jelentős növekedéséhez vezetne. Ez nem csak lehetővé tenné az országnak, hogy teljes mértékben maga fedezze a belföldi gázszükségletét és energetikailag messzeemenően önellátóvá váljon. A legkedvezőbb esetben Ukrajna olyan helyzetbe is kerülhet, hogy saját földgázexportját is megkezdheti a szomszédos EU-országokba, illetve rajtuk keresztül. Hatalmas gázszállítási rendszerével Ukrajnának már most megvan a szükséges infrastruktúrája ahhoz, hogy nagy mennyiségű gázt szállítson az unióba.”

Umland tanulmányában olyasmir is olvasható, ami ismerős lehet az energiaügyek iránt érdeklődő magyaroknak: az unióba irányuló orosz gázszállítások különböző útvonalakkal kapcsolatos, ismert nézetkülönbségek és tárgyalások elterelték a figyelmet arról, milyen gazdasági potenciál rejlik Ukrajna gáz- és olajtartalékaiban, valamint nagy gáztárolókban és biogázforrásaiban. Ugyanis a magyaroknak az orosz energiától való függőségére is igaz, hogy az nemcsak az országuk korábbi KGST-kényszerfüggőségének a következménye, hanem az EU zöldenergia-politikájának is. Ha kívánhatnánk valamit, akkor az az lenne, hogy csillapodjanak a nézetkülönbségek Magyarország és Ukrajna között. Szuverén országokként, kölcsönös tiszteletet adva egymásnak egy olyan unióban és unióval, amely ismét jobban lélegzethet engedi a tagállamait.

A szerző 1990 és 2005 között a szászországi SPD-képviselők vezetője volt, 2019-ben kilépett a Német Szociáldemokrata Pártból